

ÉS LŐN...

1

Kezdetben volt az oxigénhiány.
De még nem volt tüdő, nem volt sóhaj sem,
az örökkévaló ihlet lebegett
a hely felett, ne hely legyen csupán.

Legyen helyzet, mondta az alkotó,
hisz helyzet nélkül nincs helyes, helytelen,
helyénvaló csak helyzetben terem,
különben céltalan marad a szó.

És helyzet lőn, bár nem volt csak hiány,
még nem volt kész az evolúció,
még várt a sok jó elevenszülő

növényi sarjat, levelet, liánt.
És sarjadt fű a földből, szétfutó
indák indultak szerte, fény iránt.

2

Indák indultak szerte, fény iránt,
és kibontakozott a fénytudat,
mely fotoszintézisre kész utat
keres, s ha nem talál, akkor csinál.

A kietlenből így keletkezett
a kiesnek is nevezett vidék,
a föld felett bepárállott az ég,
és mámorában nem mosott kezét.

Azt tudja minden gyermek, hogy a sár
kézzel-lábbal formálható anyag,
s úton, útfélen lábára ragad.

De lápvidéken úttalan mocsár,
melyen csak indák találnak utat,
lábat és lábalót a mélybe ránt.

53

3

Lábat és lábalót a mélybe ránt,
magával ragad a sétaszenvedély.
Gyanútlan induló ne legyen kevély,
ne bízza el, túl könnyedén, magát.

A metamorfózisra kész platánok
között a lépés nem biztosra megy.
A kétszerkettő sosem egyszeregy.
Ma lépésenként differenciálok.

Kezdetben csak a sétaszenvedélyből
keletkezhetett oxigénhiány.
Az alkotó nem független a tértől,

a helyzet teremtette börtönétől,
legjobb, ha előbb végignéz magán.
Társat keres a tettre kész magány.

4

Társat keres a tettre kész magány.
A főallén elindul, talpig fényben,
a levelek közt berajzik az éden
lehelete, míg végigfú fián.

Az almáskertben volt ilyen világos,
napkollektor az érő jonatán,
édességét nem méri Malligand,
bár megrészegedik tőle a város.

Az októberi napos délután,
akár az ernyős nagybányai képen,
határon táncol, átlép önmagán.

- 54 A mozdulat hanyag, nincs semmi szégyen,
a vállát nem takarja kardigán,
a festő néz, a kert ott él szemében.

5

A festő néz, a kert ott él szemében,
s míg vetkőznek a szemérmes platánok,
kék füstöt fúj, gondolja: rápipálok,
mielőtt megtörténne, úgy, mint régen.

Egy mozdulat volt mindössze, ahogy
a kicsavart ruhákat teregette,
a birslevél se moccant meg felette,
úgy tűnt, minden megállt, csak ő mozog,

de megrezzent a fehér vászoning,
alatta táncoltak az érett halmok,
ó, hol volt már a kézmeleg nyugalmuk,

forró lett minden, lüktetett a kint
és bent zenéje, megszólalt a dalnok,
a fény az inget átítatja mind.

6

A fény az inget átítatja mind,
a levelek közt színezavarba jön,
szerepet vált, és szirmokat köszön,
megannyi szépet a szemedbe hint.

Szép, szép, forgatja szemeit a jámbor
tanító, na de piszkos lett a kép.
Hogy kerül fehér ruhára a kék,
a környezete tiszta, nemde, Károly?

A környezete tiszta szín. Megint
egy észleleti problémához értünk.
Abban minden bizonynal egyetértünk,

hogyan fehér nincs. Színértéke szerint
is környezettükör. Bezöldül-kékül,
világpalettát lát, ki rátekint.

55

7

Világpalettát lát, ki rátekint,
a fehér nem szín, hanem keverék.
A szürke és a fekete se. Még
jó, hogy maguk ezt mind tudják. És kacsint.

Nem értette soha a fizikát.
A kísérletek mindig összefolytak,
a tapasztalati foltszerű volt csak,
és színes, amit nem szabhat ki gát.

Nem értette a lét egyenletét.
A fekete sötét volt, korom, ében,
a fehér vászon, mész, arcon a szégyen,

és zongorán a fekete-fehér,
amin öt ujj öt ujjal összeér,
a hangok lehetősége a térben.

8

A hangok lehetősége a térben,
akár a légszomj, levegőt kíván.
A légszomj több mint oxigénhiány.
A szomjúságban benne van az éden.

Az én alatti tartomány gomolyg.
Az én fölötti szüntelen oscillál.
A fejed fölött sem stabil a csillár,
míg táncol körülötte száz kobold.

Az éned, mint az éden, nincs sehol.
Míg benne inverzére fordul minden,
valahonnan a szívedig hatol

56 egy lehelet, forrása túl az ingen,
de hangszekrénye még az ingen innen,
énekhangok közt dúdol és dalol.

9

Énekhangok közt dúdol és dalol,
fejét fogná a kottaíró mester,
hogy jegyezze, hány bével, hány kereszttel,
míg Schönberg úr komponál valahol.

Mindenütt hangok, akárhova néz,
vibrafonként játszik a ló sörénye,
és tomporán az erdő minden fénye
víg táncot jár, túlérett polonéz.

Az eredendő pántonalitás,
a mester kékben ülő hegybeszéde,
keletkezés, bomlás, hány entitás,

mind valaki és mind valami más,
magán kívüli, mint az Isten lénye,
nem markol, ad, nézz nyitott két kezére.

10

Nem markol, ad. Nézz nyitott két kezére.
Még nem tudja, hogy tollat vagy pipát,
áldást, átkot vagy ecsetet talált,
a száraz közül mit vegyen fel végre.

Még nem tudja, hogy kik a boldogok,
de táncot jár az udvar minden hangja,
nem harmóniumra, nem is harangra,
csak úgy. Csak, csak. Csak ez a dolgotok.

A tanítói fizetés kevéske –
az ajtórésen áthallik a gond.
Ki egymásból két tényezőt kivont,

megtudja, hogy a különbség elég-e.
Nem lesz elég. Nincs főgimnázium.
Tanítónak tanító lép helyébe.

57

11

Tanítónak tanító lép helyébe,
a főút dűlőutak közt vezet,
megőrizte a fényemlékezet
porszemek táncát, gyermek örömére,

megőrizte a meztéllábfutást,
az út sarában lábalók reményét,
hogy Isten szertejár, inkább ne nézz szét,
csak hallgasd, ahogy homlokon talál.

Hol volt, hol nem, mindig volt valahol,
a mélyebben rejtőző én-tudatban,
hol tükörtermeken át gyalogol

a herceg, arca szétszakíthatatlan,
átsejlik újra minden torz alakban,
hiába kísérti festett pokol.

12

Hiába kísérti festett pokol,
a folyosó falán lógó Majális,
a lilaruhás nyakában a kláris,
pipacsot szedő kézben a csokor,

a pipacsbaba százszor ékeesebb,
porzógallérja telt bibére hajlik,
fűszállal elkötött derék alatt is
a visszahajtott szíromszoknya szebb.

A reprodukciók között, ahol
a fényallén elindul, úgy, mint régen,
az ajtókon át kirajzik az éden,

58 a folyosón száz gyerekláb dobol,
gyerekzsivaly tart rendet földön-égen,
a mézsrétegeken is áthatol.

13

A mézsrétegeken is áthatol
a feltámadást dicsőítő ének.
Úttörődalon át támad fülének,
felujjong, s újra táncra kél a por.

A rendtartásban nincs alternatíva.
Óratervezeteit írni kell.
A jelenésre senki sem figyel.
Új embertípus vagyon előírva.

Az asztal fölött elbáméskodik.
Pedig a tervre koncentrálni kéne.
Az istenit, nem fér most a fejébe.

Nem űzi el az este hangjait,
vakká lesz inkább. Nem hallgathat itt
„a világ szüntelen keletkezése”.

14

A világ szüntelen keletkezése
a nem tudom, hányadik stáció.
A VAKÁCI-ra várhat még az Ó.
Utolsó nap nem tanítani kéne.

Csak lábalni a fényevők között,
elindulni a hang itatta térben,
nincs semmi baj, fogd meg a kezem szépen,
az én apám is úrnak öltözött.

Gyere csak, vár minket a senkiföldje.
Az ajtóból még végignéz fián,
elpirul, és a komplementer zöldre

füstöt lehel. Talány maradsz. Talány.
Nem bújjik el a nyitva hagyott könyvbe.
Kezdetben volt az oxigénhiány.

59

15

Kezdetben volt az oxigénhiány,
indák indultak szerte, fény iránt,
lábat és lábálót a mélybe ránt,
társat keres a tetre kész magány.

A festő néz, a kert ott él szemében.
A fény az inget átítatja mind,
világpalettát lát, ki rátekint.
A hangok lehetősége a térben.

Énekhangok közt dúdol és dalol,
nem markol, ad, nézz nyitott két kezére.
Tanítónak tanító lép helyébe,

hiába kísérti festett pokol.
A mézrétegeken is áthatol
a világ szüntelen keletkezése.